

“BEHBUDIY IZDOSHLARI” ILMIY VA IJODIY ISHLAR TANLOVI

Zotan, bugungi kun yoshlari uddaburon, o’z ustida ishlaydigan , rivojlanayotgan yoshlardir.

Prezidentimiz SH. M. Mirziyoyev tashabbuslari bilan fanga, ta’limga nisbatan yaratilayotgan imkoniyatlar, chet eldan olib kirilayotgan o’quv metodlari, zamonaviy texnika va texnologiyalardan oqilona foydalaniib, bilim olish va uni amaliyotda qo’llash orqali zamonaviy rivojlanishga o’z hissamizni qo’shish har birimiz uchun sharaflı burj demakdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO’YXATI:

1. Ismoilova Z.K pedagogikadan amaliy topshiriqlar ; O’quv qo’llanma Toshkent <Fan> 2001
2. Maxmutova G. Pedodogika fanlarni o’qitish jarayonida talabalarni - ma’naviy shakllantirish texlogiyasi // Xalq ta’limi jurnali. Toshkent 2004
3. J. Xasanboyev. X.A.To’raqulov. I.SH.Alqarov N.O’ Usmanov. Pedagogika. Darslik < Noshir> Toshkent 2011.

O’ZBEKLARNING DUNYO MIQYOSIDA TUTGAN O’RNI

Ibrohimova Muslimaxon Davronbek qizi

Toshkent shahar Chilonzor tumani 195-IDUM 10-sinf o’quvchisi

Özbeklarning dunyo miqyosida tutgan o’rni juda katta. Salaflarimiz barcha fanlarda eng katta kashfiyotlar tadqiqotlar o’tkazib fanga juda katta hissalarini qo’shganlar. Özbekiston hududi qadimdan ilm-fan va madaniyat markazi bõlgan. Xorazmiy matematika va algebra asoschisi sifatida tanilgan bõlsa, Abu Ali Ibn Sino tibbiyot va falsafa sohalarida buyuk asarlar yaratgan. Ulug’bek astronomiya sohasida olamshumul yutuqlarga erishgan. U Samarqandda rasadxona qurib, yulduzlar jadvalini tuzgan.

Adabiyot va San’at

O’zbek xalqining og’zaki ijodi – dostonlar, maqollar, ertaklar – va yozma adabiyoti dunyo madaniyatiga katta ta’sir ko’rsatgan. Alisher Navoiy o’zining g’azal va dostonnomalarida insonparvarlik,adolat va ma’rifatni ulug’lagan.

Madaniy meros

O’zbekiston buyuk tarixiy obidalari bilan mashhur. Samarqanddagi Registon, Buxorodagi Ark qal’asi, Xivadagi Ichon Qal’a – bu joylar nafaqat Markaziy Osiyo, balki dunyo merosi sifatida e’tirof etilgan.

Ilm-fan va falsafa

“BEHBUDIY IZDOSHLARI” ILMIY VA IJODIY ISHLAR TANLOVI

Muhammad al-Xorazmiy (9-asr) algebra fanining asoschisi hisoblanadi. Uning “Al-kitob al-muxtasar fi hisob al-jabr val muqobala” asari butun dunyo matematika rivojlanishiga asos bo‘ldi. Shuningdek, “algoritm” so‘zi ham uning nomidan kelib chiqqan.

Abu Rayhon Beruniy (973-1048) tabiiy fanlar, tarix, geodeziya va geologiya sohalarida kashfiyotlar qilgan. Yerning aylanishini, yerning radiusini hisoblab chiqqan.

Abu Ali ibn Sino (Avitsenna, 980-1037) “Tib qonunlari” asari bilan dunyo tibbiyotida inqilobiq iz qoldirdi. Bu asar Yevropa universitetlarida asrlar davomida asosiy darslik sifatida qo‘llanilgan.

Mirzo Ulug‘bek (1394-1449) Samarqand rasadxonasi orqali aniq astronomik jadval tuzgan. U yaratgan yulduzlar jadvali hozirgacha ilm-fanda muhim ahamiyatga ega.

Madaniyat va adabiyot

Alisher Navoiy (1441-1501) turkiy tillar adabiyoti rivojida katta rol o‘ynagan. U “Xamsa” asarida insonparvarlik, ezgulik va muhabbat g‘oyalarini ulug‘lagan.

Zahiriddin Muhammad Bobur (1483-1530) Hindistonda Boburiylar sultanatiga asos solgan, “Boburnoma” asari bilan tarixiy adabiyotga hissa qo‘shgan.

Ogahiy va Muqimiy kabi shoirlar ham o‘z asarlari orqali xalqning tur mush tarzini, orzu umidlarini ifodalab, madaniy merosni boyitgan.

□ Bugungi kun va xalqaro miqyosdagi o‘rnii

O‘zbekiston Respublikasi hozirgi kunda barcha yo‘nalishlar bo‘yicha ilgar qadam tashlamoqda. Ayniqsa Sport yo‘nalishida eng yaxshi sovrin larga ega bo‘ldi Ayniqsa Futbol yo‘nalishida ham 35 yillik urinishlardan so‘ng Jahon championatida yo’llanmasi qo‘lga kiritdi! Ilm-fan yo‘nalishida ham katta yutuqlarga erishib kelmoqda.

Shuningdek, o‘zbek xalqi o‘zining mehmondo‘stligi, bag‘rikengligi va o‘zaro hurmat tamoyillari bilan tanilgan.

Mahmudxo‘ja Behbudiy (1875–1919) – jadidchilik harakati yetakchilaridan biri, ma’rifatparvar, pedagog, dramaturg va jamoat arbobi.

Hayoti va faoliyati

Samarqand viloyatida tug‘ilgan. Yoshligidan diniy va dunyoviy fanlarni mukammal o‘rgangan. Yevropa va musulmon sharqidagi islohotchi g‘oyalar bilan tanishgan va ularni O‘zbekistonga olib kirishga intilgan. Turkiston jadid maktablarini ochish va zamonaviy ta’limni rivojlantirish uchun kurashgan.

Asarlari va merosi

Behbudiy zamonaviy o‘zbek matbuotining asoschilaridan biri hisoblanadi. 1912-yilda “Samarqand” gazetasini nashr etgan. U o‘zining “Padarkush” dramasida jaholat va zo‘ravonlikka qarshi kurash, xalqni ma’rifatli qilish g‘oyalarini ilgari surgan. “Kitobat majmuasi”, “Tarihiy o‘quvchilar” kabi asarlari xalqning dunyoqarashini kengaytirishga yordam beradi.